

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN 'S-GRAVENHAGE

L. Houtstraat 28

Ref. No. 6503

'S-GRAVENHAGE, 18 Mei 1951

AAN: MIN. VAN UNIEZ. EN. OVERZ. RIJKSD.

Fotocopie nr: 40235.

FO

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: D J A K A R T A

Datum van afzending: 18.5.51

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 18.5.51

1. Min. U.O.
2. Staatssecr.
3. Ter behandeling van
4/5. Verzameling Kabinet.

Rub

CONFIDENTIEEL

Vervolg mijn 58.

Volgt relaas van de gebeurtenissen in Sukabumi. Slachtoffers Timmerman, Voogd en Meeter tezamen, met overlevende Kleinhuis, allen employé's van Miramontana, overnachtten als gewoonlijk op Pamitran, waar een politiepost is, toen 11 Mei 's morgens 04.30 uur van alle zijden vuur op Pamitran werd geopend door circa 200 man zwaar gewapende bende. De politie gaf zich na het eerste salvo over. De bende drong vervolgens naar boven, waar twee huizen, in een waarvan genoemde employé's Miramontana waren, terwijl in het andere huis Wortman, employé Pamitran, was. Alle vijf werden gesommeerd buiten te treden. De huizen leeggehaald en na een toespraak van de bendeleider, wiens signalement bekend is, over kapitalisten die moesten verdwijnen, werden Timmerman, Voogd en Meeter door vrijwilligers uit de bende (die familieleden in de strijd tegen de Nederlanders verloren) met vuur uit automatische wapens neergeschoten en vervolgens met goloks verminkt. Kleinhuis als vierde wist zich te redden door in een ravijn voor het huis te springen en zich daar te verbergen. Het leven van Wortman, die gedwongen werd toe te zien, werd gespaard o in Sukabumi te getuigen, dat bende "het volk" was, dat tegen niets en niemand, slechts antikapitalistisch, weshalve de Blanda's uit de weg geruimd moeten worden. De bende was gedeeltelijk gehuld in volledig politieuniform inclusief pet en embleem, gedeeltelijk in militaire kledij met stalen helm of rode baret, gedeeltelijk in burger en gewapend met bronguns, Lie Enfield karabijnen, pisto mitrailleurs en goloks. Na het aftrekken van de bende begaf Wortman zich naar de politiepost die Sukabumi had gewaarschuwd, zoals later bleek alleen betreffende eigen verliezen te weten een dode en twee gewonden. Het Groene Kruis, uit Sukabumi overgekomen, bemoeide zich slechts met slachtoffers van de politie. Een gemotoriseerde colonne uit Sukabumi arriveerde eerst toen Wortman en Kleinhuis met hun doden reeds onderweg naar het hospitaal Sukabumi waren.

13 Mei is de theeonderneming Gunung Tjempa Ka nabij Sukanegara in Zuid Tjiandjar, door goed gewapende bende van

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).

Kenmerk: Lamping 70
fschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

CODETELEGRAM

circa 300 man aangevallen. De Nederlandse staf werd gedwongen de kluis te openen, waarop de bende met de inhoud, te weten 20.000 rupia, verdween. Geen slachtoffers.

Gevolg van het gebeurde te Pamitran en Gunung Tjempa Ka werden 14 Mei alle ondernemingen van Zuid Tjiandjur verlaten, terwijl gezinnen te Pasirnangka, waar militaire bezettingen zijn, evacueerden op advies sub territoriale commandant Sukabumi.

15 Mei vielen employé's Oo Vada in Noord Tjiandjur, Verwer en Van Oorde, terwijl zij in een Pickup door de tuinen reden, in een hinderlaag, waarbij geschoten werd. Verwer werd gewond aan het onderlijf en benen en Van Oorde kreeg een longschot. Zij stelden zich te voet in veiligheid en worden in Sukabumi in hospitaal verpleegd(?). De commandant Pandung /waarnemend had 16 Mei een onderhoud met de Gouverneur van West Java en de territoriale hoofdofficier. Aan de hand van een memorandum over de onveiligheid te Sukabumi en Tjiandjur van 26 April t/m 15 Mei gaf Veling uiting aan ernstige bezorgdheid voor de veiligheid van Nederlandse levens en bepleitte de noodzaak van bijzondere en krachtige maatregelen tegen het bendewezen. De wvd. Gouverneur uitte zijn diep leedwezen over het gebeurde namens zijn Regering en zegde toe, in overleg met Kolonel Sadikin alle stappen te ondernemen, die nodig zijn voor herstel van de veiligheid. Bupatih Sukabumi diende reeds een rapport in over de ernstige situatie aldaar, aan hand waarvan Kolonel Sadikin in overleg Staf K door bestuur en politie de nodige maatregelen zal treffen. THO zeide, dat de ernstige incidenten van de laatste tijd veroorzaakt werden door in Zuid Sukabumi uiteengeslagen onderdelen van een communistische organisatie van Tjetjesubata. Tweede man THO gaat nog deze week naar Sukabumi voor contact met de planters-gemeenschap waarover ik U nader bericht.

Vertegenwoordiger van Veling woonde de begrafenis der slachtoffers van Pamitran bij.

LAMPING 70.

R

/ doen

AG.

Ter bevelling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.